

16. juni 2020

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalakkersuisunut apeqquutit:

- 1. Sulisussanik tikisitanik nunat avannarlerninngaanniinngitsunut sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissutinik ajornanginnerusumik sukkanerusumillu pissarsiniartarnerup qulakkearniarnissaanunut Naalakkersuisut pilersitsiniarnerit sorliit aallartisarniarpai?**
- 2. Kalaallit Nunaanni nunanit allaneersunut nunat avannarlerniunngitsuni najugalinnut sulisussanik tikisitanut sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissutinik piniarnermi sullissinermut piffissaq atorpeqartartup sivikillisinnissaanut Naalakkersuisut danskit oqartussaasui oqaloqatigisimavai?**
- 3. Kalaallit suliffiutaanni atorfinitsitaanermut isumaqatigiissutip atsiorneqarneranit ingerlaannaq utaqqiisaasumik sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissummik tunniussisarnissamik suleriuseqarnissamik, taamaalinikkut sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissutip suliarineqarnerani sulisup ingerlaannaq sulilersinnaangornissaa qulakkearniarlugu, Naalakkersuisut danskit oqartussaasuinut siunnersuuteqarnissamut pilersaaruteqarpat?**
  - a. Utaqqiisaasumik sulinissamut, najugaqarnissamullu akuersissut immikkut piumasaaqatitaqarsinnaavoq qaammatit pingasut iluanni, sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissuteqartoqarsimangippat utaqqiisaasumik sulinissamut, najugaqarnissamullu akuersissutaasimasooq atorunnaarsinneqartarnissaanik. Inatsitigut suut allanguutaasariaqassappat?**
- 4. Kalaallit suliffiutaanni atorfinitsitaanermut isumaqatigiissutip atsiorneqarnerani ingerlaannaq taamaaginnartussatullu sulinissamut, najugaqarnissamullu akuersissummik tunniussisarnissamut suleriaaseqarnissamut Naalakkersuisut danskit oqartussaasuinut siunnersuuteqarnissamut pilersaaruteqarpat?**
- 5. Nunani avannarlerni najugaqanngitsunut sulinissamut najugaqarnissamullu akuersissutinik piniartarnissap sullissinermi piffissaq atorpeqartartup sivikillisarnissaanut Savalimmiuni unammilligassaq taanna aaqqiiviginiarlugu qanoq iliorsimappat?**
  - a. Kalaallit Nunatsinni Savalimmiuni sulieriuseq issuassagutsigut qanoq iliortariaqassuugut?**
- 6. Ullumikkut tikisitanut nunanit allamiunut Kalaallit Nunaanni najugaqarnissamut sulinissamullu akuersissutit danskit oqartussaasuini suliarineqartarput. Nunanit allamiunut suliassaqarfiup akisussaaffigilerlugu tigunissaanik Naalakkersuisut isumaliutersuuteqarpat?**
  - a. Tamanna allaffissornikkut aningaasatigullu qanoq kinguneqassava?**
- 7. Naalakkersuisut suliamut allanik soqutiginaatilinnik paasissutissaqarpat?**

(Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit)

Tungavilersuut

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut 2019-imi ukiaanerani misissuittitsinermi uppersarsisimavaat Kalaallit Nunaat sulisunik 919-inik amingateqarmat, taakkunannilu annerpaartaat aalisarnermi tunisassiornermilu (333), aammalu sanasut akornganni (295) amingaatigineqarlutik. Iluarisimaarnarpoq piffissami aggersumi sanaartornermi nunatta ilarpassuani suliassaqangaatsiartussaammat. Tamatumuuna eqqarsaatigineruakka Nuummi, Ilulissani Qaortumilu mittarfissaarsualiortiternerit, Nuummilu inissialiortiternerit, atuarfiliortiternerit, meeqqeriviliortiternerillu. Puigussanngilarpulli sinerissami aamma allanik suliaqartoqarmat, ilaatigut kollegialiortoqarluni aammalu assigiinngitsunik iluarsartuussisoqarluni.

Sulisussaqaarniarnermi unammilligassaqaqaaq. Soorunami suliffeqarfiit nunatsinni sulisartoqarnermi sulisussarsioqqaartarnissaat Demokraatit pingaartipparput. Illuliortiternermi sanaartornermilu sulisunik amingateqarneq amerlasuunik minnernik (aamma annertunernik) suliniuteqartoqarneranik aammalu suliassanut assigiinngitsunut aaliangersimasumik piginnaanilinnik pisariaqartitsisoqarneranik tungaveqarpoq.

Sulisunik piginnaaneqarluartunik amingateqarneq aningaasanik atuivallaarnermik kinguneqartitsisinnaavoq, tamannalu suliniutip akisuvallaalerneranut pisooqataasinnaalluni – tamannalu aamma suliniutip kinguartinneqarnissaanut imaluunniit unitsiinnarneqarnissaanut ulorianartorsioritsisinnaalluni. Tamanna inuiaqatigiinni aningaasarsiornermi siuariartornermut kinguarsaataasinnaavoq.

Sulisussaaleqineq peqqutigalugu, suliniutit akisuvallaalinninnissaat imaluunniit kinguarsarneqannginnissaat Demokraatit pingaaruteqarpoq. Suliassap ingerlanneqarneratigut Danmarkimit nunanillu avannerlernit sulisussanik tikisitsinissaq ajornanngitsuaraavoq, nunanili taakkunanni aamma illuliortiternermi sanaartornermilu suliassanut amerlasuunut piginnaaneqarluartunik sulisussaqaarniarneq ajornartorsiutigineqarpoq.

Taamammallu illuliortiternermi sanaartornermilu suliaqartut nunanut allanut sulisussanik qinaasisariaqartarput. Tamanna aamma nunatta suliffeqarfiutaanni atuuppoq.

Nunanit allamiunut suliassaqarfik suli tiguneqarsimangilaq, taamammallu suli Danmark-imi oqartussat sulinissamut, najugaqarnissamullu akuersissutinik tunniussisinnaatitaasuupput. Tassarpiarlu ajornartorsiuterput. Takuneqarsinnaavormi sullissineq nalinnaasumik qaammatinik pingasunik sivilissuseqartartoq¹. Sivilisvallaqaq, ajornerpaaffimmilu suliniutinut kinguarsaataallunilu akitsorsaataasinnaavoq, tamannalu aningaasatigut siuariartornitsinnut kingaallatsitsisusinnaalluni.

---

¹ <https://www.nyidanmark.dk/da/Du-vil-ans%C3%B8ge/F%C3%A6r%C3%B8erne-og-Gr%C3%B8nland/Arbejde-i-Gr%C3%B8nland?anchor=canyouapply&fbclid=IwAR2L1mOZjma3hU3j3xonmlLEiWmnSqOx9q0qo3aFc3tq-sUB86k9mjBGeG4>

DEMOKRAATIT
DEMOKRATERNE

Tamatumuuna Demokraatit isumaqarput Naalackersuisut ajornartorsiuterput aqqiiviginiarlugu siumoortumik nutaaliortumillu suliniuteqartariaqartut.

Apeqqutima ullut sulliviit naliginnaasut qulit iluanni akineqarnissaat kissaatigaara.